

НАСТУПНІ ВИЗНАЧНІ ПОДІЇ В БОТАНІЧНІЙ НАУЦІ

Усі ботаніки світу знають, що найбільш грандіозними і представницькими зібраннями світової ботанічної громадськості є міжнародні ботанічні конгреси. Мені особисто дуже пощастило брати участь у роботі конгресів, які відбувалися в Сіетлі (США), Ленінграді (СРСР), Берліні (Німеччина), Сіднеї (Австралія). У моєму науковому житті це були найбільш пам'ятні і важливі події, бо значення таких форумів полягає не лише в тому, що їх учасники одержують нову інформацію безпосередньо з вуст своїх колег з різних країн, а й започатковують ділові, дружні, тривалі стосунки з ними. Саме в Сіетлі, Сіднеї і Берліні я дуже близько познайомився з багатьма видатними ботаніками світового рівня з десятків країн світу, серед яких назву Ланга, Мельхерса, Ценка, Тахтаджяна, Чайлахяна, Цицина. На превеликий жаль, я вже не зміг брати участь у наступних XV та XVI Конгресах, які працювали в Токіо (Японія) та Сент-Луїсі (США), хоча й уважно стежив за перебігом подій на них.

Відомо також, що всі конгреси реалізують досить широку і змістовну програму, яка включає пленарні лекції, пленарні, симпозіальні та стендові доповіді, екскурсії, виставки, «круглі столи», неформальні та інші зустрічі вузьких фахівців тощо. Практично кожен із конгресів, що відбуваються раз на 6 років, засвідчував постійне зростання обсягу знань про рослини — їх історію та розвиток, процеси росту і розвитку, використання, взаємодію

з іншими організмами і роль в екосистемах. Ці знання мають величезне значення для стабільності та стійкості розвитку людства та, безсумнівно, відіграють дедалі більшу роль для всього життя на Землі.

Міжнародні ботанічні конгреси відбуваються під патронатом Міжнародного союзу біологічних наук і організуються усім ботанічним співтовариством, яке включає в себе ботанічні, мікологічні, екологічні та інші наукові товариства, академії, університети, ботанічні науково-дослідні інститути та спонсорів. Черговий, XVII, Міжнародний ботанічний конгрес відбудеться 17—23 липня 2005 року в Австрії, в місті Відні. Відповідно до першого і другого циркулярів, учасники цього Конгресу заслухають такі доповіді: вступна — «Plant biology in the 21 century» (Diter von Wettstein); основні лекції — «Simultaneous selection by antagonists and mutualists on attraction and defense in plant-animal interactions» (Lynn Adler); «Gene silencing mechanisms» (David Baulcombe); «Phytohormones — research between whole plants and molecules» (Erwin Beck); «Symbiosis in Leguminosae» (Ton Bisseling); «Pollen and spores: Microscopic keys to understanding the earth's biodiversity» (Steve Blackmore); «African ethnobotany: Prospects and constraints» (Remigius Bukenya-Ziraba); «Plants, people and phytochemicals: Therapies or threats» (Paul Allen Cox); «Angiosperm classification» (Mark Chase); «The fossil record of angiosperm evolution» (David Dilcher); «Comparative phylogenetics» (Friedrich Ehrendorfer); «Cell biology on CD-Rom» (Brian Gunning); «Cytoskeleton, polar cell growth» (Peter Hepler); «Signal transduction» (Heribert Hirt); «Invasive plant species — a global biodiversity issue» (Richard Hobbs); «Allelopathy: Challenges and achievements» (Inderjit); «Biomimetics, bionics» (George Jeronimidis); «The green roof of the globe in a changing atmosphere» (Christian Körner); «Metabolomics, phenolic metabolism in *Arabidopsis*» (Norman Lewis); «The sweet side of economic botany: Biotechnology and molecular biology of cocoa: *Theobroma cacao*» (Reinhard Lieberei); «Mechanisms of plant response to global atmospheric change» (Steve Long); «Genome projects» (Rob Martienssen); «Genomics and phylogeny» (William Martin); «Epigenetics» (Marjorie Matzke); «The Millenium ecosystem assessment» (Harold M. Mooney); «The evolution of plant allometry: Insights from mosses and trees» (Karl J. Niklas); «Are modern evolutionary theories and methods coherent?» (Massimo Pigliucci); «Spread and impact of alien plants: Fear, data, and uncertainty» (Marcel Rejmanek); «Plant phylogeography in the Alps» (Pierre Taberlet); «Transgenic food plants for the Third World» (Jennifer Thomson); заключна лекція — «Think big in conservation — the Eurasian perspective» (Michael Succow).

На Конгресі працюватимуть такі симпозиуми: 01. Клітинна біологія і молекулярна генетика; 02. Геноміка, протеоміка, метаболоміка; 03. Структура і розвиток, включаючи функціональні аспекти; 04. Ботанічне різноманіття, систематика; 05. Популяційна біологія; 06. Екофізіологія

рослин, біогеохімічні цикли; 07. Фітохімія (основи та застосування); 08. Екологія, довкілля, охорона рослинного світу; 09. Людське суспільство і науки про рослину; 10. Природні ресурси, біотехнологія, економічна ботаніка; 11. Бази даних, біоінформатика, електронні комунікації.

Як бачимо, на Конгресі розглядатимуться всі актуальні питання сучасної ботаніки. Хочу підкреслити, що і пленарні доповіді та лекції, і всі симпозіальні доповіді становлять величезний інтерес для українських ботаніків, які вже два десятиліття років відчувають глибокий інформаційний голод, бо не одержують необхідної кількості періодичної і монографічної наукової літератури. Дуже важливо також налагодити тісний зв'язок з науковцями та лабораторіями інших країн.

Я переконаний, що Уряд України, Міністерство науки і освіти, Національна академія наук, галузеві академії, класичні університети України, ботанічні наукові установи, самі вчені-ботаніки, Українське ботанічне товариство мають знайти кошти і забезпечити участь у роботі Віденського ботанічного Конгресу українських учених та молодих ботаніків.

Чому такою важливою є участь наших колег у роботі цього Конгресу? Саме тому, що він відбудеться в країні, витрати на поїздку до якої відносно невеликі. Зрозуміло, що наступний Конгрес не може відбутися в Європі, а знову збереться десь в Австралії, Південній Америці чи в Африці. Наші ботаніки мають дуже обмежені можливості брати участь у зарубіжних наукових форумах. Ще й тому керівництво науки й освіти не повинно позбавити наших науковців реальної можливості поїхати до Відня і там разом з ботаніками всього світу обговорити нагальні проблеми сучасної ботаніки.

Слід нагадати нашим читачам, що для ботаніків України і майбутній, 2006 рік, може стати святковим. Розумію, що не можна порівнювати подорож на Конгрес до Відня і подорож на з'їзд Українського ботанічного товариства до Одеси. Але свято створюють його учасники. Тому всі члени УБТ, його Президія, Одеське відділення УБТ, його керівництво, Одеська обласна державна адміністрація, мерія Одеси мають добре подбати про те, щоб цей з'їзд проходив на високому науковому й організаційному рівні. Як президент УБТ звертаюся до своїх колег в усіх областях України, до деканів біологічних факультетів і ректорів університетів з проханням допомогти своїм ботанікам і забезпечити їхню участь у роботі з'їзду. До речі, це прохання стосується і допомоги щодо участі у Віденському Міжнародному ботанічному конгресі.

Я знаю, що на Конгрес до Відня приїдуть декілька тисяч ботаніків з усього світу. Невже ж там будуть лише одиниці наших учених?

К.М. СИТНИК